

MUSTVEE VALLA eelarvestrateegia 2022-2025

Sisukord

SISSEJUHATUS.....	3
I. ÜLEVAADE MAJANDUSKESKKONNAST	3
II. SOTSIAALMAJANDUSLIK OLUKORD MUSTVEE VALLAS.....	5
III. EELARVESTRAATEEGIA EELARVEOSAD.....	8
1. Põhitegevuse tulud	8
2. Põhitegevuse kulud	10
3. Investeerimistegevus	11
4. Finantseerimistegevus	16
5. Likviidsete varade muutus	17
6. Tundlikkuse analüüs.....	17
7. Finantsdistipliini tagamine	18
8. Sõltuvate üksuste ülevaade	19
9. Kokkuvõte	21

SISSEJUHATUS

Mustvee valla eelarvestrateegia koostamise eesmärk on tagada eelarvepoliitika jätkusuutlikkus.

Eelarve strateegia on eelkõige finantsplaan, mis on aluseks prognoosimaks tulevaste aastate rahalisi võimalusi Mustvee vallas ja aluseks järgnevate aastate eelarve koostamisel.

Eelarvestrateegiat uuendatakse igal aastal täpsustades eelseisva aasta kavasad ning täiendades aastase prognoosi võrra.

Mustvee valla eelarvestrateegia 2022–2025 koostamise lähtealuseks on Mustvee valla arengukava, riigi eelarvestrateegia perioodil 2022–2025, Rahandusministeeriumi 2022. aasta kevade majandusprognoos, kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus ja kohaliku omavalitsuse korralduse seadus. Seega kohandatakse valla plaane vastavalt muutustele majanduskeskkonnas ning valla arengueesmärkides. Eelarvestrateegia on aluseks valla eelarve eelnõu koostamisel.

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 20 lõikele 1 koostatakse eelarvestrateegia arengukavas püstitatud eesmärkide saavutamiseks.

Lisaks kohaliku omavalitsuse üksuse enda andmestikule peab eelarvestrateegia andma ülevaate ka temast sõltuvate üksuste majandusolukorrast. Finantsdistipliini tagamise meetmetena tuleb eelarvestrateegias esitada nii kohaliku omavalitsuse üksuse kui kohaliku omavalitsuse üksuse arvestusüksuse põhitegevuse tulem ning netovõlakoormus, mõlema puhul eelneva aasta tegelik, jooksvaks aastaks prognoositud ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositavad näitajad.

Eelarvestrateegias esitatakse:

- sotsiaalmajandusliku keskkonna hetkeseis ja prognoos;
- valla majandusliku olukorra analüüs ja prognoos eelarvestrateegia perioodiks;
- informatsioon eelarvestrateegia perioodiks kavandatavatest kohalike maksude ja maamaksumäära muudatustest
- eelarvestrateegia vastuvõtmisele eelnenud aasta tegelikud, jooksvaks aastaks kavandatud ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositavad põhitegevuse tulud, eeldatavad põhitegevuse kulud, investeerimistegevuse eelarveosa olulisemad tegevused ja investeeringud koos kogumaksumuse prognoosi ja võimalike finantseerimisallikatega, eeldatav finantseerimistegevuse maht ning likviidsete varade muutus;
- valla põhitegevuse tulem eelmisel aastal, jooksvaks aastaks prognoositud ja eelarvestrateegia perioodi igaks aastaks prognoositav põhitegevuse tulem iga aasta lõpu seisuga;
- valla tegelik netovõlakoormus eelmisel aastal, jooksvaks aastaks prognoositud ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositav netovõlakoormus iga aasta lõpu seisuga;
- valla tundlikkuse analüüs;
- finantsdistipliini tagamine.

Statistilised andmed on saadud Mustvee valla eelarve täitmise aruannetest, Rahandusministeeriumist, Tööhõiveametist ja Statistikaametist.

I. ÜLEVAADE MAJANDUSKESKKONNAST

Rahandusministeeriumi 2021.a kevadise majandusprognoosi järgi kujuneb 2021. aasta majanduskasvuks 2,5 protsenti, 2022. aastal on oodata 4,8 protsenti suurust SKP reaalkasvu.

2020. aastal oli Eesti majanduslangus kardetust väiksem: 2,9 protsenti. Kahanemine oli kaks korda väiksem kui Euroopa Liidus keskmiselt. Eesti majandust toetas lähemate kaubanduspartnerite vastupidavus, samuti olid siseriiklikud piirangud majandustegevusele ja inimeste liikumisele 2020. aasta keskmisena Eestis Euroopa Liidu võrdluses kõige leebemad. Suur abi ettevõtetele kriisi alguskuudel oli kevadisest töötasu hüvitisest. 2021. aasta esimeses pooles takistasid majanduse taastumist endiselt tegevus- ja liikumiskiirangud.

Hindade langus oli mullu euroala üks suuremaid. Möödunud aastal reageerisid tarbijahinnad jõuliselt koroonakriisile ja sellega kaasnenud naftahindade kiirele langusele. Viimati oli sarnane hindade langus eelmise kriisi ajal 12 aasta tagasi. Kui aasta alguses ulatus teenuste hinnatõus 4 protsendini, siis koroonakriisi mõjul pöördusid teenuste hinnad aasta teises pooles langusesse. Teenuste hindu survestasid kriisi käigus enam raskemasse seisu sattunud turismiga seotud tegevusalad. Kui meil avaldus koroonakriisi hindades kiirelt juba kevadel, siis euroalal jõudis hinnalangus kohale alles hilissuvel. Väiksest avatud majandusest tingitult levisid viiruse mõjud kiiremini teenuste hindadesse ning erinevust põhjustasid ka riiklikud meetmed seoses aktsiisilangatustega. Lisaks tabas euroala kevadel karantiinimeetmete tõttu aiasaaduste kallinemine. Neil põhjustel oli tarbijahindade langus Eestis 2020. aastal euroala üks suuremaid. Praeguse hinnatõusu taga on peamiselt energia kallinemine. Aasta kokkuvõttes tõusevad tarbijahinnad 2,0 protsenti.

Töötasu hüvitis pehmendas oluliselt kriisi mõju. Siiski, rohkem kui 20 tuhat inimest kaotasid töö ja suure osa oma sissetulekust. Tööpuudus hakkas taanduma käesoleva aasta teisest poolest¹.

Riigi valitsuse sõnum on, et majandust ei suleta ja 2022 aastast on prognoositud taas kõigil tegevusalad taastumist peale ehituse. On loodud tingimused vabariigis, et majanduse kriisieelne tase saavutatakse 2021. aasta lõpuks. Kokku on 2021 aasta lõpuks oodata 2,5 protsendi suurust majanduskasvu.

Võlakoormus suureneb 2021.a aastal 21,4 protsendini SKPst ning jõuab 2025. aastaks 28,8 protsendi tasemele SKPst. Võlakoormus kasvab seejuures varasemalt prognoositust aeglasemalt. Riigikassa negatiivne rahavoog on 2021. aastal prognoosi järgi 2,36 miljardit eurot, seda on 200 miljonit eurot vähem, kui nähti ette riigieelarve strateegias. Summa hõlmab nii puudujäägi katmist kui juba väljastatud võlakirjade refinantseerimist. Negatiivset rahavoogu rahastatakse prognoosi järgi kolmandiku ulatuses reservide ning kahe kolmandiku ulatuses võlakirjaemissioonide ja uute laenude abil.

Pensioni teise samba muudatused mõjutavad rahandusministeeriumi hinnangul Eesti majandust rohkem eluasemeturu ja vähem eratarbimise kaudu. Prognoosi kohaselt võetakse pensionifondidest välja 1,2 miljardi euro ulatuses pensionisääste. Umbes 300 miljonit eurot sellest läheb eratarbimiskulutuste katteks, sama palju - arvestades ka laenuvõimendust – võib suunduda kinnisvaraturule.

Statistikaameti rahvastikuprognoosi² järgi väheneb Jõgeva maakonnas rahvaarv 2045 aastaks kolmandiku võrra. Sellesama prognoosi järgi on Jõgevamaa elanikkond keskmiselt vanem võrreldes Harjumaa, Tallinna ja Tartuga. Sellise info seisukohti on oluline teadvustada.

Riigikontroll on oma analüüsis³ leidnud, et Eesti kohalike omavalitsuste üldiseks probleemiks on väike finantsautonoomia. Kohalikud omavalitsused saavad mõjutada vaid 17 protsenti oma tuludest, 83 protsenti otsustatakse keskvalitsuse tasandil. Mustvee vallas ei ole kehtestatud muid kohalikke makse kui seni kehtiv Mustvee Linnavalitsuse poolt kehtestatud reklaamimaks Mustvee linnas.

Lähitulevikus on vajalik omavalitsuste finantsvahendite suurendamine läbi omavalitsuste rahastamissüsteemi muudatuste. Eesmärk peaks olema omavalitsuste otsustusõiguse ja vastutuse suurendamine ühiskonnaelu juhtimisel ja korraldamisel, milleks tuleb omavalitsustele tagada vastavate finantsvahendite olemasolu. See võimaldab tõsta omavalitsuste poolt pakutavate avalike teenuste kättesaadavust ja kvaliteeti.

Vabariigi valitsuse sõnum on, et toetada kohalike omavalitsuste võimekuse tõstmist (arendusprogrammid, toetusmeetmed).

¹ Rahandusministeeriumi kevadine majandusprognoos

² <https://www.stat.ee/pressiteade-2019-077>

³ <https://www.riigikontroll.ee/Suhtedavalikkusega/Pressiteated/tabid/168/ItemId/955/amid/557/language/et-EE/Default.aspx>

Tabel 1. Makromajanduslikud näitajad 2021-2025

Rahandusministeerium	Ühik	2020	2021	2022	2023	2024	2025
SKP reaalkasv	%	-2,9	2,5	4,8	3,2	3,1	2,9
SKP nominaalkasv	%	-3,4	4,9	7,0	5,3	5,1	4,8
Tarbijahinnaindeksi muutus	%	-0,4	2,0	2,1	2,0	1,9	1,9
Töötuse määr	%	6,8	8,0	7,3	6,6	6,2	6,0
Valitsussektori struktuurne eelarvepositsioon, SKPst*	%	-6,7	-6,0	-4,0	-3,1	-2,4	-1,9
Valitsussektori võlakooormus, SKPst*	%	18,2	21,4	24,9	27,7	28,5	28,8

Allikas: Rahandusministeeriumi 2021. aasta kevadine majandusprognoos

II. SOTSIAALMAJANDUSLIK OLUKORD MUSTVEE VALLAS

01.02.2017. a. jõustus Vabariigi Valitsuse 26.01.2017.a. määrus nr 23, mille alusel moodustus 25.10.2017.a. Avinurme valla, Kasepää valla, Lohusuu valla, Mustvee linna ja Saare valla ning Torma valla Vötikvere küla ühinemise teel uus omavalitsusüksus – Mustvee vald, mis on ühinenud omavalitsusüksuste üldõigusjärglane.

Kohaliku omavalitsuse üksused täidavad olulist rolli avaliku sektori ülesannete täitmisel. Korraldatakse koolide, lasteaedade, huvikoolide, kultuurimajade, raamatukogude, muuseumide, spordirajatiste, hooldekodude ja tervishoiuasutuste ülalpidamist, sotsiaalabi ja –teenuste osutamist, vanurite hoolekannet, noorsootööd, elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust ja kanalisatsiooni, heakorda, jäätmehooldust, territoriaalplaneerimist, vallasisest ühistransporti ning valla teede ja tänavate korrashoidu.

Finantstegevust reguleerib kohaliku omavalitsuse üksuste finantsjuhtimise seadus. Seaduse kohaselt peab kohalik omavalitsus tagama iga-aastaselt positiivse põhitegevuse tulemi ning hoidma netovõlakooormuse (kohustuste ja likviidsete varade vahe) individuaalse piirmäära raames nii endal kui koos sõltuvate üksustega. Individuaalne piirmäär sõltub finantsvõimekusest ning on vahemikus 60 – 100 protsenti põhitegevuse tuludest.

Kohaliku omavalitsuse üksuste eelarved on iseseisvad ehk nad otsustavad ise nende koostamise üle. Põhiosa sissetulekutest laekub tulumaksust ja riigieelarvelistest toetustest. Väljaminekut tegevusvaldkondade jaotust mõjutavad peamiselt muutused investeeringutes.

Mustvee vald soovib pakkuda oma kogukonna liikmetele ja külalistele parimat keskkonda elamiseks, õppimiseks, töötamiseks ning vaba aja veetmiseks.

Tabel 2. Mustvee valla näitajad 2017 – 2020 statistikaametist

Mustvee valla valik näitajaid	2017	2018	2019	2020
Rahvaarv, 1. jaanuar	5 617	5 537	5 469	5 435
Elussünnid	28	36	34	36
Surmad	102	99	104	101
Sisseränne	207	179	168	142
Väljaränne	212	185	217	226
Kohalikud eelarved, tuhat eurot				
Põhitegevuse tulud kokku	7 901,5	7 816,6	8 102,7	8283,5
füüsilise isiku tulumaks	2 736,6	2 986,0	3 380,0	3 422,8
Põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse väljaminekud kokku	8 892,3	8 319,9	8 878,9	9 610,8
üldised valitsemissektori teenused	1 536,6	1 133,7	1 206,7	1 335,1

majandus	1 296,4	582,0	810,4	1 657,9
vaba aeg, kultuur ja religioon	1 111,1	1 004,1	1 564,5	876,6
haridus	3 610,3	3 959,6	3 996,7	4 479,1
sotsiaalne kaitse	571,0	549,7	720,3	727,7
Toetus toimetulekupiiri tagamiseks, eurot	55 609,7	59 758,6	73 569,9	68 634
Registreeritud töötud	107	110	102	149
Palgatöötaja kuu keskmine brutotulu, eurot	949,15	1 003,10	1 063,64	1103
Brutotulu saajad keskmiselt kuus	1 829	1 794	1 832	1759
Lasteaiad	6	5	5	5
Lapsed	169	156	145	150
Koolid	5	5	5	5
Õpilased	487	470	450	433

Mustvee vallavolikogu ja valitsus asuvad Mustvee linnas, teenuskeskused paiknevad Lohusuu ja Avinurme alevikes ning Kääpa ja Kasepää külades.

Vallas asuvad lasteaiad, koolid, kultuuriasutused ja raamatukogud pakuvad vallaelanikele neile vajalikke teenuseid. Valla territooriumil asuv Peipsi järv ja paljud vaatamisväärsused pakuvad silmarõõmu ja hinge kosutust ning erinevaid puhkevõimalusi nii kohalikele elanikele kui ka kaugemalt tulnuile.

Mustvee vallas on 01.01.2021.aasta seisuga 5 435 elanikku, Mustvee linn, kaks alevikku, 56 küla. Mustvee vallas on viis kooli ja lasteaeda ning üks huvikool.

2021. augustikuu andmete alusel õpib Mustvee valla koolides 2020/2021 õppeaastal kokku 433 õpilast, sealhulgas Avinurme Gümnaasiumis 153, Lohusuu koolis 23, Peipsi Gümnaasiumis 153, Mustvee Koolis 69 ja Voore Põhikoolis 35 õpilast. 2019/2020 õppeaastal õppis Mustvee Valla koolides 450 õpilast.

Lasteaedades käib kokku 150 last, sealhulgas Avinurme Lasteaias 38, Kääpa ja Voore Lasteaias 35, Lohusuu 13, ja Mustvee Lasteaias 64 last 2021 aasta augustikuu andmete seisuga.

Mustvee vallas on kaks kultuurikeskust, kaks rahvamaja, kaks vabaajakeskust ja kaks sihtasutust, millest üks ehk SA Voore Aktiviseerimiskeskus likvideeritakse 2021. aasta lõpuks.

Mustvee vallas on Mustvee Raamatukogu, mille koosseisus on kuus haruraamatukogu ning üks väliteeninduspunkti, mis asub Ulvi külas.

Haruraamatukogud tegutsevad: Avinurme alevikus; Kasepää külas; Kääpa külas; Kükita külas; Lohusuu alevikus; Voore külas.

Mustvee vallas tegutsevad järgmised muuseumid ja püsinäitused: Mustvee vanausuliste muuseum ja Kaalumuuseum, Kalevipoja Muuseum Kääpal, Peipsimaa muuseum ja Peipsi järve elutuba Kasepää. Mustvee vallas tegutseb 10 kogudust, mis peavad 10 sakraalhoonet, nende seas on nii kirikud kui palvelaid.

Peamised suunad lähiaastatel:

- Valla asutuste struktuuri optimeerimine jätkub – üle vaadatakse võimalikud kokkuhoiu võimalused ja viiakse läbi optimeerimised struktuurides ja korrastatakse majanduse struktuuri;
- Õpilaste arvud haridusasutustes vähenevad – seoses sellega vaadatakse üle haridusasutuste struktuurid ning rekonstrueerimise vajadused.

Tabelis kolm on võrreldud 2021. aasta eeldatavat tegelike tulude, kulude, investeeringute ja finantseerimistehingute täitmist 2020.a. eelarve tegeliku täitmisega

Tabel 3. Mustvee valla 2020.a. eelarve täitmine ja 2021.a. eeldatav täitmine

Tunnus	Nimetus	2020. a eelarve täitmine	2021. a eeldatav täitmine	Muutus 2021 v 2020 % - des
PÕHITEGEVUSE TULUD		8 283 487	8 218 980	-0,78
30	Maksutulud	3 726 203	3 808 889	2,22
3000	Füüsilise isiku tulumaks	3 422 757	3 498 889	2,22
3030	Maamaks	303 160	309 000	1,93
3044	Reklaamimaks	286	1 000	249,65
32	Tulud kaupade ja teenuste müügist	597 851	754 206	26,15
35	Saadud toetused tegevuskuludeks	3 954 624	3 625 885	-8,31
35200	Tasandusfond	1 163 357	1 074 398	-7,65
35201	Toetusfond	2 619 196	2 145 676	-18,08
35000	Muud saadud toetused tegevuskuludeks	172 071	405 811	135,84
38	Muud tegevustulud	4 810	30 000	523,70
PÕHITEGEVUSE KULUD		7 670 052	8 200 975	6,92
45	Antavad toetused tegevuskuludeks	519 507	529 564	1,94
5	Muud tegevuskulud	7 150 545	7 671 411	7,28
50	sh personalikulud	4 767 359	5 015 566	5,21
55	sh majanduskulud	2 376 069	2 610 280	9,86
60	sh muud kulud	7 117	45 565	540,23
	Põhitegevuse tulem	613 435	18 005	-97,06
INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU		-1 078 374	-1 885 558	74,85
381	Põhivara müük +-)	371	0	0
15	Põhivara soetus (-)	-1 657 304	-2 439 056	47,17
	sh projektide omaosalus	-795 485	-1 240 368	55,93
3502	Põhivara soetuseks saadav	861 819	710 098	-17,60
4502	Põhivara soetuseks antav	82 861	-100 000	-220,68
1551	Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	-315 280	0	-100,00
650	Intressi- ja viivisekulud (-)	-51 016	-56 600	10,95
EELARVE TULEM (ülejääk (+)/ puudujääk (-))		-464 939	-1 867 553	301,68
FINANTSEERIMISTEGEVUS KOKKU		338 764	42 931	-87,33
2585	Kohustuste võtmine (+)	619 000	362 647	-41,41
2586	Kohustuste tasumine (-)	-280 236	-319 716	14,09
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS (+suurenemine, - vähenemine)		248 981	-1 729 343	
Nõuete ja kohustuste saldode muutus		375 156	95 279	
LIKVIIDSETE VARADE SUUNAMATA JÄÄK AASTA LÕPUKS		1 733 377	4 034	

Põhitegevuse tulemi kirjeldatud KOFS-i kriteeriumid kehtivad nii kohaliku omavalitsuse üksuse kui ka kohaliku omavalitsuse üksuse arvestusüksuse kohta.

Arvestusüksusesse kuuluvad kohaliku omavalitsuse üksusest (Mustvee vald) sõltuv üksus⁴. Mustvee

⁴ sõltuv üksus – kohaliku omavalitsuse üksuse otsese või kaudse valitseva mõju all olev üksus, kes on saanud kohaliku omavalitsuse

valla arvestusüksusesse kuuluvad sihtasutused Kalevipoja Koda, Voore Aktiviseerimiskeskus ja Mustvee Tervis. 100 protsendilise osalusega on Mustvee Linnavara OÜ.

Tabel 4. Valla osalusega äriühingute ja sihtasutuste olulisemad finantsnäitajad (tuhandetes eurodes)

Nimetus	Aru- ande peri- ood	Bilansi näitajad aasta lõpul			Tulemiaruaande näitajad			
		Varad	Kohustu- sed	Netovara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Finants- tulud ja -kulud	Tulem
Mustvee Linnavara OÜ	2020	847 431	77 328	770 103	336 308	-346 150	-455	-10 297
	2019	854 588	74 187	780 401	355 913	-368 164	-118	-12 369
SA Kalevipoja Koda	2020	1 617 713	156 113	1 461 600	412 117	-240 524	-4	171 597
	2019	1 765 207	332 343	1 432 864	1 421 608	-87 519	-2	1 334 091
SA Voore Aktiviseerimiskeskus	2020	43 753	7 167	36 586	73 493	-70 313	0	3 180
	2019	39 352	5 946	33 406	73 898	-74 202	0	-304
SA Mustvee Tervis	2020	1 275 360	185 315	1 090 045	490 669	-557 072	-3 531	-69 934
	2019	1 340 529	180 550	1 159 979	667 666	-573 535	-313	93 818

III. EELARVESTRAATEEGIA EELARVEOSAD

Eelarvestrateegia koondfinantsplaani koostamisel on järgitud alljärgnevat sisendeid:

- Tulumaksu laekumise tõus on planeeritud sammuga 3,01 – 5 protsenti;
- Majanduskulude muutuseks on planeeritud vähenemine. Eeldatud on uue Avinurme lasteaia ja Mustvee Kool/Gümnaasiumi valmimisest ligi 0-energiahoonetena;
- 2021. aasta struktuurimuudatustega palgakulu väheneb 1,4 protsenti. Keskmise palga tõus 2022. aastal on 2 protsenti (sõltub riigi poolsest läbirääkimisest haridustöötajate palgatõusust);
- Elanike arv ja maksumaksjate arv jääb enam vähem samale tasemele või väheneb tasapisi;
- Bruttosissetulek jätkab tõusu sama aeglaselt kui praegu;
- Residendist füüsilise isiku maksustavast tulust laekub elukohajärgsele kohalikule omavalitsusele 11,96 % residendist füüsilise isiku maksustatavast tulust.
- jälgitud on ka 2021.a. laekumist;
- Maamaksumäär püsib Mustvee vallas 28.november 2018 aastal kehtestatud maamaksumäära maksustamishinnast;
- Uusi kohalikke makse perioodil 2021-2024 ei kehtestata.

1. Põhitegevuse tulud

Põhitegevuse tuludena käsitletakse eelarvestrateegias vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusele tulusid:

- Maksutulud;
- Tulud kaupade ja teenuste müügist;
- Saadavad toetused;
- Muud tegevustulud.

Tulumaks

Tulumaks on omavalitsuse põhiline tuluallikas. 2021. aastal on tulumaksu osa põhitegevuse kogutulust 55,2 protsenti. Tulumaksu osatähtsus aastatel 2022–2025 suureneb ja on 2024. aastal 58,2 protsenti kogutulust. Valitsuskomisjoni ja Omavalitsusliitude Koostöökogu delegatsiooni läbirääkimiste protokoll riigi eelarvestrateegia 2021–2024 osas näeb ette tulumaksu laekumise tõusu omavalitsustele

üksuselt, riigilt, muult avalik-õiguslikult juriidiliselt isikult või eelnimetatud isikute valitseva mõju all olevatelt üksustelt üle poole tuludest või kes on saanud toetust ja renditulu kohaliku omavalitsuse üksustelt ja nende valitseva mõju all olevatelt üksustelt rohkem kui 10 protsenti vastava aasta põhitegevuse tuludest.

aastatel 2021–2024 5,1 kuni 5,3 protsenti. Tulumaksu laekumist mõjutavad muutused maksumaksjate arvus, sissetulekute muutus ja riigi poolt määratud eraldise suurus.

2021- 2024. aasta mõjutab tulumaksu pensionireform. Üksikisiku tulumaksu laekub palgatuludelt, juriidilise isiku juhtimis- ja kontrollorgani liikmetelt, töövõtulepingute alusel makstavatelt tasudelt, vanemahüvitiselt, töökaotusega seotud hüvitistelt ja muudelt väljamaksetelt. Tulumaksu osatähtsus Mustvee valla põhitegevuse tulude eelarves on 43,8 protsenti.

Maamaks

Maamaksu makstakse vastavalt volikogu poolt määratud maksumäärale, mis on kuni 2,5% maa maksustamishinnast. Alates 2013. aastast on vabastatud maamaksust kodualune maa ja see on kompenseeritud tulumaksumäära tõstmisega 0,17% võrra. Maamaksu laekumine on planeeritud muutumatuna mahus 309 000 eurot. Maamaksu osatähtsus Mustvee valla põhitegevuse tulude eelarves on 4 protsenti.

Riigi valitsus on plaaninud suurendada omavalitsuste eelarvelist iseseisvust, töötades välja maa korralise hindamise ja sellest tulenevad maamaksu seaduse muudatuse ettepanekud. Korralise hindamise uuesti läbi viimine võib kohalikele omavalitsustele märgatavalt rohkem maamaksutulu tuua, siiski ei ole maamaksu tulu olemasolevas eelarvestrateegias kajastatud, sest täpsemaid andmeid ei ole praeguseks teada.

Tasandusfond

Tasandusfond on riigilt saadav toetus omavalitsuste tulude tasandamiseks. Tasandusfondi prognoosimisel on lähtutud tasandusfondi arvutamise mudelist. Tasandusfondi arvutamise valem võtab arvesse arvestuslikud tulud ja arvestuslikud kulud ning tulude puudujäägi vabariigi keskmisest tasemest kompenseerib koefitsiendiga 0,9. Valitsuskomisjoni ja Omavalitsusliitude Koostöökogu delegatsiooni läbirääkimiste protokollis riigi eelarvestrateegia 2021–2024 osas on tasandusfond aastatel 2021–2024 107 miljonit eurot. Tasandusfondi suuruseks prognoositud 2022 aasta eelarvestrateegias 1 074 398 eurot ja aastani 2025 ei ole arvnäitajat muudetud. Tasandusfondi osatähtsus Mustvee valla põhitegevuse tulude eelarves on 13 protsenti.

Toetusfond

Toetusfondi moodustavad riigi poolt eraldatavad vahendid hariduskuludeks, huvihariduse- ja huvitegevuse toetuseks, sotsiaaltoetusteks ja kohalike teede hoiu toetuseks. Kõige suurem toetusfondi osa on toetus hariduskuludeks. Toetus on ette nähtud õpetajate, koolijuhtide, tugispetsialistide personalikuludeks, koolituseks, õppevahendite soetamiseks, lasteaiaõpetajate palgatoetuseks, koolilõuna toetuseks, huvihariduse toetamiseks.

Sotsiaaltoetused on ette nähtud riigi poolt kehtestatud reeglite järgsete tegevuste teostamiseks: toimetulekutoetuseks, asendus- ja järelhooldusteenuseks, puuetega lastele abi osutamise toetuseks ning sotsiaaltoetuste ja teenuste osutamiseks. Toetusfondi eraldused täpsustuvad iga eelarveaasta algul ja proportsionaalselt muutuvad ka tegevuskulud. Toetusfondi kogusuuruseks on planeeritud 2022. aastal 2 145 676 eurot. Toetusfondi osatähtsus Mustvee valla eelarve põhitegevuse tuludest aastatel 2022-2025 on keskmiselt 26 protsenti.

Muud saadud toetused

Muude saadud toetuste all on kavandatud saadud toetused mitmesugustest projektidest. Muude toetuste osatähtsus Mustvee valla eelarve põhitegevuse tuludest on 4 protsenti.

Muud tegevustulud

Muud tegevustulud on loodusvarade kasutusõiguse tasud ja saastetasud ning muud. Muud tegevustulud on prognoositud kogu eelarvestrateegia perioodiks 10 000 eurot.

Tulud kaupade ja teenuste müügist

Suure osa tuludest moodustavad tulud kaupade ja teenuste müügist. Eelarvestrateegia perioodiks aastateks 2022–2025 on planeeritud seda tululiiki kokku 3 000 000 eurot. Kõige suurema osa sellest

tululiigist moodustavad haridusteenused teistele omavalitsustele üldharidusteenuste ja huvikoolide teenuste eest. Kaupade ja teenuste müügi osatähtsus Mustvee valla eelarves on 9 protsenti. Kõikide valdkondade omatulud jäävad asutustele kulude katteks.

Mustvee valla tulud olid 2021.aastal planeeritud 7 861 132 eurot, s.o. 4,63 protsenti väiksemad kui 2020.aastal.

Tabel 5. Põhitegevuse tulud

Tulud	2020 täitmine	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	8 283 487	8 218 980	8 223 614	8 423 826	8 575 204	8 771 995
Maksutulud	3 726 203	3 808 889	3 913 540	4 093 752	4 245 130	4 441 921
sh tulumaks	3 422 757	3 498 889	3 604 240	3 784 452	3 935 830	4 132 621
sh maamaks	303 160	309 000	309 000	309 000	309 000	309 000
sh muud maksutulud	286	1 000	300	300	300	300
Tulud kaupade ja teenuste müügist	597 851	754 206	750 000	750 000	750 000	750 000
Saadavad toetused tegevuskuludeks	3 954 624	3 625 885	3 550 074	3 570 074	3 570 074	3 570 074
sh tasandusfond	1 163 357	1 074 398	1 074 398	1 074 398	1 074 398	1 074 398
sh toetusfond	2 619 196	2 145 676	2 145 676	2 145 676	2 145 676	2 145 676
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	172 071	405 811	330 000	350 000	350 000	350 000
Muud tegevustulud	4 810	30 000	10 000	10 000	10 000	10 000

Maksutulud, s.h. Mustvee valla eelarvestrateegias tulumaksu laekumise tõusuks on planeeritud 2022. aastal 3,01 protsenti 2023. aastal 5,0 protsenti, 2024. aastal 4 protsenti ja 2025. aastal 5 protsenti.

2. Põhitegevuse kulud

Põhitegevuse kulude koostamisel on võetud aluseks hetke olukord ning volikogu poolt vastuvõetud otsused. Põhitegevuse kuludena kajastatakse eelarvestrateegias personalikulusid, majandamiskulusid, antavaid toetusi, jm kulusid. Kulude pikemaajalisel prognoosimisel on lähtutud valla pidevast arengust ja jätkusuutlikkusest.

Peamised tegurid, mis annavad võimaluse põhitegevuse kulusid vähendada:

- Valla hallatavate asutuste reorganiseerimise võimalused;
- Alaeelarvetes sisemiste ressursside otsimine;
- Kulude struktuuri optimeerimine;
- Hoonete, rajatiste maksimaalne kasutamine;
- Valla poolt osutatavate toetuste, dotatsioonide vähendamine;
- Valla poolt võetud kohustuste, mis ei ole seadusega pandud, vähendamine;
- Personalikuludes on arvestatud minimaalse, üheprotsendilise kasvuga;
- Valla varadega seotud kulude alandamine varade võõrandamise teel;
- Samas toimub majandamiskulude kokkuvõtteid eksploatatsioonist välja langenud hoonete lammutamine, kui ei suudeta võõrandada;
- Ühishangete läbiviimine, mis annaks efekti kaupade tellimisel tsentraliseeritult.

Eelarvestrateegia peab olema kooskõlas arengukavaga ja eelarvestrateegias kavandatu peab nelja aasta perioodis peegeldama strateegilisi arengusuundi ja eesmärgi. Strateegiliste suundade ja eesmärkide täitmiseks planeeritakse eelarvestrateegias nii investeeringuid kui ka muid vallale olulisi tegevusi.

Tabel 6. Põhitegevuse kulude jaotus majandusliku sisu järgi

Põhitegevuse kulud	2020 täitmine	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
Põhitegevuse kulud kokku	7 670 052	8 200 975	7 945 116	8 100 512	8 285 313	8 185 313
Antavad toetused tegevuskuludeks	519 507	529 564	424 239	425 000	425 000	425 000
Muud tegevuskulud	7 150 545	7 671 411	7 520 877	7 675 512	7 830 313	7 760 313
sh personalikulud	4 767 359	5 015 566	5 065 877	5 169 877	5 300 877	5 445 313
sh majandamiskulud	2 376 069	2 610 280	2 410 000	2 460 635	2 484 436	2 270 000
sh muud kulud	7 117	45 565	45 000	45 000	45 000	45 000

Põhitegevuse kuludena käsitletakse eelarvestrateegias vastavalt KOFS-ile järgmisi kulusid:

- Antavad toetused;
- Muud tegevuskulud.

Muud tegevuskulud koosnevad personalikuludest, majandamiskuludest ja muudest kuludest.

Põhitegevuse kulud on planeeritud 1,0 protsent väiksemad kui 2019. aasta eelarve täitmine. Alates 2021.aastast on planeeritud kulude vähenemist 1,86 protsenti. Aastal 2022 vähenemist 1,55 protsenti, 2023. aastal 2,05 protsenti ja 2024.aastal 0,55 protsenti võrreldes eelneva aastaga.

Antavaid toetuseid on planeeritud alates 2022.aastast 425 tuhat eurot aastas. Vähenemine võrreldes eelnevate aastatega on seotud SA Voore Aktiviseerimiskeskusele varem sihtfinantseerimisena eraldatud summa ümber tõstmisega nii personali- kui majandamiskulude eelarveridadele.

Personalikulude tõus on planeeritud 2022. aastast kuni 2025.aastani 1 - 2,72 protsenti võrreldes eelnevate aastatega. Kui 2022. aastal tõuseb personalikulu ühe protsenti, siis otseselt ei ole 2022. aasta personalikuludes arvestatud üldise alampalga ega pedagoogide alampalga tõusuga, samas kui need suurenevad, siis suureneb ka valla tulumaksu arvestuses tulubaas.

Majandamiskuludes on planeeritud vähenemine võrreldes 2021. aasta eelarvega 2022. aastal 7,67 protsenti, 2023. aastal saab majanduskuludes arvestada väikese tõusuga ehk siis 2,1 protsenti, 2024. aastal on tõus 0,97 protsenti ja 2025. aastaks eeldame, et suured investeeringud saavad valmis ja avalduvad ka majandamiskuludes ehk siis vähenemine on planeeritud 8,63 protsenti.

3. Investeeringustegevus

Eesti kohalike omavalitsuste finantseerimismudel on puudulik ja ka Mustvee vallas ei vasta omavalitsuse ülesannete maht selleks kasutada olevatele finantsvahenditele. Sellest tulenevalt on Mustvee valla reaalne investeerimisvõimekus mitte vajadustele vastav ning seetõttu on kuhjunud investeerimist vajavad objektid.

Investeeringute kavandamisel ei ole lähtutud niivõrd arengukava tegevuskavast ning nendele vastavatest kavandatavatest tegevustest kui pigem võimalik saadaolevatest toetusmeetmete avanemisest.

Eelarve tulude-kulude liikumisel on peamine eesmärk koostada perspektiivid selliselt, et vallal oleks piisav investeerimisvõime. Investeeringute teoreetiline võime peaks olema selline, et eelarve tulem tagab eelnevalt võetud laenude teenindamise ja uute investeeringute teostumise. Tulenevalt laenude tagasimaksetest ei ole vaba raha piisavalt, et ehitada suuremaid objekte omavahenditest. Nende käiku andmiseks tuleb võtta täiendavat laenu või leida teisi võimalusi.

Varade võõrandamise tulu saab olla ühekordse iseloomuga, mida pikemas perspektiivis ei saa

arvestada, kuna vallal ei ole pikemaajalist varade võõrandamise strateegiat. Samuti kinnisvara võõrandamisel mängib olulist rolli nõudlus kinnisvara turul. Eelarvestrateegias on põhivara müügi tuluks planeeritud 10 000 eurot aastas.

Investeeringustegevuse all kavandatakse vahendid ka laenude intressimakseteks.

Tabel 7. Investeeringustegevus

	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
Investeeringustegevus					
Investeeringustegevus kokku	-1 885 558	-796 138	-1 289 550	-1 447 000	-237 000
Põhivara müük (+)	0	10 000	10 000	10 000	10 000
Põhivara soetus (-)	-2 439 056	-1 587 176	-3 857 000	-3 415 000	-865 000
sh projektide omaosalus	-1 240 368	-746 138	-1 238 550	-1 400 000	-195 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	710 098	841 038	2 618 450	2 015 000	670 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-100 000				
Finantskulud (-)	-56 600	-60 000	-61 000	-57 000	-52 000

Tabelis kaheksa on koostatud investeeringisobjektid tegevusvaldkondade ja investeeringisobjektide kaupa 2021 - 2025.

Tabel 8. Investeeringisobjektid

Investeeringuobjektid	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
03 Avalik kord ja julgeolek	0	0	0	0	0
Avinurme tuletõrjedepoo					
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					
04 Majandus	1 771 965	1 254 176	1 275 000	940 000	815 000
Kasepää ÜVK etapp	194 477	425 000	425 000		
sh toetuse arvelt		191 250	191 250		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	194 477	233 750	233 750		
Vilusi ÜVK			60 000		
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			60 000		
Mustvee linna soojusvarustuse süsteemide renoveerimine	70 000				
sh toetuse arvelt	70 000				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					
Teede ja tänavate korrashoid	106 100	140 000	140 000	140 000	140 000
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	106 100	140 000	140 000	140 000	140 000
Mustvee Vallavara teede ja tänavate korrashoid	0				
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	0				

Mustvee-Kasepää kergliiklustee					
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
Tammispää-Mustvee kergliiklustee				800 000	
<i>sh toetuse arvelt</i>				700 000	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				100 000	
Lohusuu aleviku silla renoveerimine	100 000				
<i>sh toetuse arvelt</i>	50 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	50 000				
Lohusuu aleviku kergliiklustee	229 336				
<i>sh toetuse arvelt</i>	200 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	29 336				
Avinurme kergliiklustee	210 000				
<i>sh toetuse arvelt</i>	210 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0				
Mustvee lõunamuuli renoveerimine - Common Peipsi II	647 842				
<i>sh toetuse arvelt</i>	434 934				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	212 908				
Mustvee linna keskväljak-Mustvee lõunamuuli II etapp		537 536			
<i>sh toetuse arvelt (PKT)</i>		413 060			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		124 476			
Avinurme keskväljaku renoveerimine I ja II etapp	169 826	151 640			
<i>sh toetuse arvelt (MATA 2021 ja 2022)</i>	93 052	113 728			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	76 774	37 912			
Kääpa katlamaja ja soojatrassi renoveerimine (140 m)			250 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>			200 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			50 000		
Kääpa kergtee					
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
Voore kooli katlamaja renoveerimine			200 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>			150 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			50 000		
Voore kooli võimla soojustamine			200 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>			150 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			50 000		
Voore kergliiklustee ehitamine Kiltrimäe teeni (150 m)					75 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					50 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					25 000
Kääpa kergliiklustee ehitamine Tartu- Jõhvi mnt					600 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					600 000

<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
Kääpa ja Voore ÜVK	29 144				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	29 144				
Voore sild					
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
Mustvee turuväljak					
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
Põllu 12, Avinurme lauda lammutus	8 280				
<i>sh toetuse arvelt</i>	7 452				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	828				
Voore 2 vana sauna lammutamine	2 040				
<i>sh toetuse arvelt</i>	1 836				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	204				
Pihkva 2 abihoone lammutus	4 920				
<i>sh toetuse arvelt</i>	4 428				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	492				
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	30 000	10 000	20 000	80 000	0
Voore ja Kääpa külade tänavavalgustuse rekonstrueerimine				60 000	
<i>sh toetuse arvelt</i>				50 000	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				10 000	
Mustvee linna, Kasepää ja Lohusuu piirkondade tänavavalgustuse osaline uuendamine	30 000				
<i>sh toetuse arvelt</i>	30 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
Ulvi kortermaja lammutus		10 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>		7 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		3 000			
Mustvee kalmistu piirdeaed			20 000	20 000	
<i>sh toetuse arvelt</i>			5 000	5 000	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			15 000	15 000	
07 Tervishoid	0	0	0	0	0
Mustvee Tervis SA juurdeehitus (hooldekodu)		0			
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		0			
08 Vabaaeg, kultuur ja religioon	146 091	185 000	100 000	40 000	40 000
Mustvee Raamatukogu katuse remont ja sisetööd	10 000				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	10 000				
Kasepää laululava ja rannaala	5 000				

<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	5 000				
Supluskohtade ja puhkealade arendamine piirkondades		40 000	40 000	40 000	40 000
<i>sh toetuse arvelt</i>		20 000	20000	20000	20000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		20 000	20 000	20 000	20 000
Paadihoidmiskohad ja slipp Lohusuu Avijõe suudmesse			60 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>			49 200		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			10 800		
Voore laululava		37 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>		20 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		17 000			
Lohusuu jõe äärne puhkeala	6 000				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	6 000				
Lohusuu laululava remont ja korrastus		8 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>		6 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		2 000			
Mustvee spordihoonete rekonstrueerimine		100 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>		70000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		30 000			
Peipsimaa muuseum II korrus	125 091	0			
<i>sh toetuse arvelt</i>	86 986				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	38 105				
09 Haridus	591 000	88 000	2 377 000	2 325 000	0
Avinurme Spordihoone, staadioni ja vana kooli rekonstrueerimine II etapp			600 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>			555 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			45 000		
Avinurme lasteaed	10 000	58 000	1 742 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>	10 000		1 242 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		58 000	500 000		
Voore Põhikooli renoveerimine	581 000				
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	581000				
Mustvee Hariduskeskus		20 000		2 325 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>				1 240 000	
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		20 000		1 085 000	
Valla mänguväljakud ja virgestusalad			35 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>			28 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			7 000		
Lohusuu staadion ja miniareena renoveerimine			35 000		
<i>sh toetuse arvelt</i>			28 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			7 000		

Lohusuu Põhikooli tööõpetusemaja välitreppide ja siseseinte remont		10 000			
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		10 000			
10 Sotsiaal		50 000	50 000	30 000	10 000
Sotsiaalkorterite renoveerimine valla erinevates piirkondades, sotsiaalmaja rajamine		50 000	50 000	30 000	10 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		50 000	50 000	30 000	10 000
KÕIK KOKKU	2 539 056	1 587 176	3 857 000	3 415 000	865 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	1 198 688	841 038	2 618 450	2 015 000	670 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 340 368	746 138	1 238 550	1 400 000	195 000

Mustvee vald on uuendusmeelne omavalitsus ja asjatundlik koostööpartner. Mainekujundusega seoses võetakse osa Peipsimaa ühisüritustest: Peipsi Toidu Tänav ja Sibulatee.

Mustvee vald on korrastatud kodulähedase haridustaristuga õppijaid ja noori väärtustav omavalitsus. Projekteeritakse Avinurme lasteaiu uut hoonet, mille valmimine on planeeritud 2023. aastasse. Valla spordihoonete rekonstrueerimise vajadus on suur, sest eelmisel sajandil rajatud võimla ei kata kuidagi vallas sportimise vajadusi. Valla koolide juures parendatakse 2022-2025 aastatel miniareenasid ja spordiväljakuid. Koolide infrastruktuuri parendused on planeeritud osaliselt Covid-19 toetustest. Reaalsed ehitustööd peaks lõppema 2023. aastal.

Rikkaliku kultuuripärandiga ja traditsioone hoidva vallana korrastatakse külastuskeskkondi ja kultuurilis-ajaloolisi objekte koostöös mittetulundusühistute ja sihtasutustega kogu valla piires.

ÜRO on kuulutanud käimasoleva rahvusvaheliseks elurikkuse kümnendiks. Mustvee vald jätkab ja laiendab elurikkust soodustavaid tegevusi.

Mustvee vallas on kaasaja nõuetele vastava taristu tagamiseks planeeritud Kasepää vee- ja kanalisatsioonirajatiste rekonstrueerimine nii 2022. kui ka 2023. aastal ja Vilusi trasside rajamist aastal 2023. Tänavavalgustuse rekonstrueerimise projektiga läheme edasi. Käesoleval aastal peaks valmima Lohusuu kergliiklustee. Avinurme kergliiklustee ehituse lõpp võib jääda 2023. aastasse. Kääpa küla kergliiklustee projekt on valmimas ja raha summas 142 861 eurot on projekteerimiseks ja ehituseks.

Koostöös Jõgeva ja Põltsamaa vallaga on rajamisel keskväljaku väljaehitamine, mis Mustvees jääb ranna piirkonda ja millele Mustvee Vallavolikogu on andnud oma omafinantseerimise garantii, aga mis jääb kahe järgmise aasta perioodi.

Investeeringutegevuses on kajastatud toetused eeldatavalt, kuna nende saamine ja suurus ei ole lõplikult selge.

4. Finantseerimistegevus

Kuna ühinenud valdadel olid AS Swedbankiga erineva pikkusega ja erinevate intressimääradega lepingud, siis lähtudes kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punktist 8, võttes aluseks Mustvee Vallavalitsuse ja Mustvee Vallavolikogu arengu- ja eelarvekomisjoni seisukohad, konsolideeriti laenu- ja refinantseerimise lepinguid.

Pikaajalised kohustused 31.07.2021.a. seisuga on 4 032 661 eurot, s.h.

- Swedbankile 2 841 571 eurot (6 kuu euribor+1,28 %, lõppeb 19.03.2028);
- SEB pangale 1 051 965 eurot (6 kuu euribor+1,34 %, lõppeb 25.12.2029);
- Keskkonnainvesteeringute Keskusele 24 347 eurot (6 kuu euribor+1,00%, lõppeb 01.03.2023);

- LHV Pangale 60 403 eurot (lõppeb 23.12.2029);
- Luminor Pangale 54 375 eurot (lõppeb 27.12.2023);

Netovõlakoomus on 31.12.2020.a. tegelike kulude järgi Mustvee Vallavalitsusel 37,3 protsenti, 2021.aasta planeeritava täitmise järgi on 59,2 protsenti, 2022.a. 62,2 protsenti, 2023.a. 69,4 protsenti, 2024.a. 78,6 protsenti ja 2025.a. 70,9 protsenti. Siinjuures on järgitud põhimõtet, et alates 2025. aastast peab netovõlakoomus vähenema vähemalt 5 protsenti.

Lähiaastatel jääb laenuvõtmise vajadus, sest omafinantseerimise võimekus vallal on madal. Laenukoormusega ca 50 protsendi osas on väga raske igapäevaselt toime tulla ja see on vallale väga koormav.

Tabel 9. Planeeritud võlakohustused

Mustvee vald	2021	2022	2023	2024	2025
Planeeritud võlakohustused aasta lõpu seisuga eurodes	4 867 038	5 133 173	5 871 723	6 781 723	6 506 723

Põhitegevuse tulem on eelarvet vastu võttes olnud selline, et ei piisa laenuteenindamise tagamiseks.

Mustvee vald	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
Põhitegevuse tulem	18 005	278 498	323 314	319 891	586 682

Tabel 10. Finantseerimistegevus

	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
Finantseerimine					
Finantseerimistegevus kokku	42 931	266 135	738 550	910 000	-275 000
Kohustuste võtmine (+)	362 647	606 138	1 098 550	1 260 000	55 000
Kohustuste tasumine (-)	-319 716	-340 003	-360 000	-350 000	-330 000

5. Likviidsete varade muutus

Tabel 11. Likviidsed varad

Tegevused	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
Likviidsete varade muutus	-1 729 343	10 538	7 995	-15 000	246 682
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	4 034	14 572	22 567	7 567	254 249

Likviidsetes varades on vallal arvestatud, et enamik aasta jooksul kavandatust kasutatakse ära. Aasta lõpuks jäävad arvele sihtotstarbelised eraldised, mis viiakse üle järgmisesse aastasse.

6. Tundlikkuse analüüs

Kõige olulisem ja samas kõige raskemini prognoositav tululiik on iga omavalitsuse jaoks üksikisiku tulumaks. Tulumaks moodustab Mustvee valla tuludest ~50 protsenti kõigist põhitegevuse tuludest. Ühe tululiigi nii suur osatähtsus tähendab ka suuremat riski tulude laekumisele. Valla tulude jaoks on

risk ka see, kui riik komplekselt muudab seadusi, mis reguleerivad tulude laekumist. Füüsilise isiku tulumaksu laekumise riski maandab osaliselt riigi eelarvest tasandusfondi eraldise muutus.

Mustvee valla eelarve on tundlik väliskeskonnast tulenevatele muutustele: tulude võimalik vähenemine seoses majanduslangusest (covid-19) või vananevast rahvastikust. Kuna vähenemine toimub siiski tööealiste vanusegruppides, siis planeeritakse põhitegevuse kulusid ja investeeringuid lähtuvalt valla arengukavas toodust, vajadusel vähemoluliste edasilükkamisega. Laenukoormuse tõttu omab mõju ka intressimäärade protsent ja võimalik tõus.

Põhitegevuse tulude madal kasv aastas ei võimalda kõiki vajaminevaid tegevusi teha. Olemasoleva kuludega struktuuri ülalpidamine samas mahus ei ole vallale jõukohane. Viimaste aastate jooksul on vähenenud valla elanikkond ja laste arv, kuid valla asutuste arv ja personal on püsinud suhteliselt muutumatuna.

Tulude laekumise plaan eeldab stabiilset keskkonda, kohaliku omavalitsuse kohustuste ja võimaluste ülevaatamist ning vajadusel kolmanda sektori ning ettevõtjate kaasamist protsessidesse, mis ei ole otsene valla kohustus seaduse järgi. Kui ei lahendata ruumiplaane (vanad hooned, ebavajalikud hooned jne), tekivad lisakulud ruumide (kinnisvara) haldamiseks. Et vajadusi rahuldada võib surve alla sattuda netovõlakoormus. See tähendab, et lubatud 80 protsendi piirides püsimiseks oleks põhitegevuse kulude või investeeringute kärpimine möödapääsmatu. Investeeringute kava muutmata oleks vaja põhitegevuse kulusid kärpida tugevasti.

Riskistsenaariumis eeldatakse jätkuvat negatiivset toimet, mis jätkub majanduses 2022. aastal. Kõige tõenäolisemaks negatiivseks põhjustajaks on covid-19 koroonaviirusega mitte hakkamasaamine riigi tasandil ja uute piirangute tekitamine, mis pärsib majandustegevust kogu vabariigis, aga ka Mustvee vallas. Kuigi Jõgevamaa piirkond on jäänud covid-19 majanduslike mõjude suhtes tagasihoidlikumaks, tuleb siiski arvestada selle riskiga. Riskistsenaariumi kohaselt tooks see kaasa tööhõive vähenemise nagu toimus pandeemia tõttu 2020. ja 2021. aastal. Samas kui eelnevatel aastatel jäi palgatase 2020. aasta tasemele, siis praeguseks on tekkinud surve palgataseme tõusule. Kuna käesolev kriis on kestnud pikemalt kui eelmisel aastal eeldati, on riskistsenaariumis eeldatud siiski, et järgnevatel aastatel toimuks kiire liikumine põhiprognoosi trajektoori suunas. Negatiivne majandusšokk omab loomulikult negatiivset mõju eelarvetasakaalule, kuid kirjeldatud olukorras ei pruugi kulude oluline vähendamine eelarvetasakaalu poole liikumiseks olla vajalik ega isegi mitte mõistlik.

Vastavalt vastutsükllilise eelarvepoliitika põhimõttele tuleb majanduskriisi ajal vastu võtta majandust toetavaid meetmeid. Seetõttu on eeldatud, et vald reageerib kriisile täiendava laenu võtmisega, et rakendada abivajajaid aitavaid ning majandust toetavaid meetmeid. Võimalik on ka negatiivne eelarve vastu võtmine.

7. Finantsdistsipliini tagamine

Põhiseaduse § 154 lause 1 järgi on kohalikul omavalitsusel õigust iseseisvalt otsustada võlakohustuste võtmise üle. Seda toetab ka Euroopa Kohaliku Omavalitsuse Harta art 9 lõige 8. Võlakohustuste võtmiseta võib mõne omavalitsusliku ülesande täitmine olla oluliselt raskem, kuid teiselt poolt mõjutab võlakohustuste võtmine kohaliku eelarve puudujäägi kujunemist.

Finantsdistsipliini tagamiseks sätestab kohalike omavalitsuste finantsjuhtimise seadus finantsdistsipliini tagamise meetmed, milleks on kinnipidamine kohaliku omavalitsuse põhitegevuse tulemi lubatavast väärtusest ja kinnipidamine netovõlakoormuse ülemmäärast.

Netovõlakoormus on võlakohustuste ja likviidsete varade kogusumma vahe aruandeaasta lõpu seisuga. 2021. ja 2022. aasta on netovõlakoormus 10-kordne põhitegevuse tulemi või 80 protsenti põhitegevuse kuludest (kumb on suurem), kuid mitte rohkem kui 100 protsenti. 2022-2024. aastal on netovõla koormuse ülempiiriks 80 protsenti, samal ajal kui 2025. aastast hakkab see viie protsendi võrra vähenema aasta aastalt kuni jõuab 60 protsendini. Seejuures lähevad võlakohustustena arvesse nii laenukohustused kui ka kohustused, mis ei kajastu finantseerimistegevuses (üle ühe aasta perioodiga mittekatkestatav kasutusrent, tähtjaks tasumata kohustused, toetuste andmise kohustused, saadud

toetuste tagasimakse kohustused, pikaajalised võlad tarnijatele).

Tabelis 12 on esitatud andmed ainult Mustvee Vallavalitsuse kohta. Kui lisada ka sõltuvate üksuste (SA Kalevipoja Koda, SA Mustvee Tervis, SA Voore Aktiviseerimiskeskus, Mustvee Linnavara OÜ) eelarvete prognoosid (tabelid 13-16), siis mõjutavad need Mustvee valla arvestusüksuse netovõlakoormust, näidates seda näiliselt väiksemana.

Tabel 12. Finantsdistsipliini tagamine

Mustvee Vallavalitsus	2020 täitmine	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	8 283 487	8 218 980	8 223 614	8 423 826	8 575 204	8 771 995
Põhitegevuse kulud kokku	7 670 052	8 200 975	7 945 116	8 100 512	8 285 313	8 185 313
Põhitegevuse tulem	613 435	18 005	278 498	323 314	289 891	586 682
Investeeringustegevus kokku	-1 078 374	-1 885 558	-796 138	-1 289 550	-1 447 000	-237 000
Eelarve tulem	-464 939	-1 867 553	-517 640	-966 236	-1 157 109	349 682
Finantseerimistegevus	338 764	42 931	266 135	738 550	910 000	-275 000
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	248 981	-1 729 343	10 538	7 995	-15 000	246 682
Nõuete ja kohustiste saldode muutus kokku (+/-)	375 156	95 279	262 043	235 681	232 109	172 000
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 733 377	4 034	14 572	22 567	7 567	254 249
Võlakohustised kokku aasta lõpu seisuga	4 824 107	4 867 038	5 133 173	5 871 723	6 781 723	6 506 723
Netovõlakoormus (eurodes)	3 090 730	4 863 004	5 118 601	5 849 156	6 774 156	6 252 474
Netovõlakoormus (%)	37,3%	59,2%	62,2%	69,4%	78,6%	70,9%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	6 626 790	6 575 184	6 578 891	6 739 061	6 860 163	6 578 996
Netovõlakoormus koos sõltuvate üksustega (%)	33,1%	48,0%	50,4%	57,2%	65,0%	58,3%

8. Sõltuvate üksuste ülevaade

Sõltuvad üksused on raamatupidamise seaduse mõistes kohaliku omavalitsuse üksuse otsese või kaudse valitseva mõju all olevad üksused, kes on saanud kohaliku omavalitsuse üksuselt, riigilt, muult avalik-õiguslikult juriidiliselt isikult või eelnimetatud isikute valitseva mõju all olevatelt üksustelt üle poole tuludest või kes on saanud toetust ja renditulu kohaliku omavalitsuse üksustelt ja nende valitseva mõju all olevatelt üksustelt rohkem kui 10 protsenti vastava aasta põhitegevuse tuludest.

Sihtasutuse Kalevipoja Koda eelarvestrateegia 2022-2025

Sihtasutus Kalevipoja Koda asutati 2003. aastal. Sihtasutus edendab ja tutvustab muu hulgas kohalikku kultuurielu ja kultuuripärandit. Sihtasutus on moodustanud kolme asutuse/atraktsiooni baasil (Kalevipoja muuseum, Saare rahvamaja ja seikluspark) teemapargi. Eesmärkide paremaks täitmiseks vajaliku tulu saamiseks arendab SA majandustegevust.

Tabel 13. Sihtasutuse Kalevipoja Koda eelarve prognoos 2022-2025 aastal

Nimetus	Eelarve 2021	Eelarve 2022*	Eelarve 2023*	Eelarve 2024*	Eelarve 2025*
Põhitegevuse tulud kokku (+)	138 964	229 462	234 462	234 462	234 462

sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt	71 864	75 000	75 000	75 000	75 000
Põhitegevuse kulud kokku (+)	138 964	229 462	234 462	234 462	234 462
Põhitegevustulem	0	0	0	0	0
Investeeringustegevus kokku (+/-)	0	0	0	0	0
Eelarve tulem	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0	0	0	0	0

Sihtasutuse Mustvee Tervis eelarvestrateegia 2022-2025

Sihtasutus Mustvee Tervis asutati 2002. aastal. SA Mustvee Tervise põhitegevuseks on iseseisva statsionaarse ja ambulatoorse õendusabi teenuse osutamine ümbruskonna elanikele. Asutusel on haiglahoone Mustvees Tartu 59 ja uus Tervisekeskuse hoone aadressil Kastani 40.

Tabel 14. Sihtasutuse Mustvee Tervis eelarve prognoos 2022-2025 aastal

Nimetus	Eelarve 2021	Eelarve 2022*	Eelarve 2032*	Eelarve 2024*	Eelarve 2025*
Põhitegevuse tulud kokku (+)	508 977	510 000	512 000	513 500	515 000
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt	29 857	31 200	31 800	32 000	33 000
Põhitegevuse kulud kokku (+)	522 751	510 000	512 000	513 500	515 000
Põhitegevustulem	-13 774	0	0	0	0
Investeeringustegevus kokku (+/-)	24 103	12 815	13 205	84 066	
Eelarve tulem	10 329	12 815	13 205	84 066	0
Netovõlakoormus (%)	21,4%	18,9%	16,2%	0,0%	0,0%

Mustvee Linnavara OÜ eelarvestrateegia 2022-2025

Mustvee Linnavara loodi 25.08.2008.aastal Mustvee linna poolt, alustades tegevust 01.01.2009. Mustvee vald on 100 protsenti osäühingu osanik.

Mustvee Linnavara tegevusaladeks on Mustvee linnas: soojusenergia müük, soojatrasside korrashoid ja remont; vee- ja kanalisatsiooniteenuste osutamine ja joogivee- ja heiteveesüsteemide korrashoid; linnale kuuluvate teede hooldus; tänavavalguste korrashoid; linna haljasalade niitmine, puude ja hekkide korrashoid; ranna ja rannainventari korrashoid; kalmistumajanduse korraldamine, linna elanikele teenuste osutamine; Mustvee Sadama opereerimine.

Tabel 15. Mustvee Linnavara OÜ eelarve prognoos 2022-2025 aastal

Nimetus	Eelarve 2021	Eelarve 2022*	Eelarve 2032*	Eelarve 2024*	Eelarve 2025*
Põhitegevuse tulud kokku (+)	374 085	374 085	374 085	374 085	374 085
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt	189 088	189 088	189 088	189 088	189 088
Põhitegevuse kulud kokku (+)	362 921	362 921	362 921	362 921	362 921
Põhitegevustulem	11 164	11 164	11 164	11 164	11 164
Investeeringustegevus kokku (+/-)	-4 455	-15 455	-20 455	-20 000	-20 000
Eelarve tulem	6 709	-4 291	-9 291	-8 836	-8 836
Netovõlakoormus (%)	0	0	0	0	0

Sihtasutuse Voore Aktiviseerimiskeskus eelarvestrateegia 2022-2025

Sihtasutus Voore Aktiviseerimiskeskus on likvideerimisel ja sellest lähtuvalt on ainult koostatud 2022. aasta eelarvestrateegia prognoos. 2022. aastaks on kavandatud ainult likvideerimismenetlusega kaasnevad kulud.

Tabel 16. Sihtasutuse Voore Aktiviseerimiskeskuse eelarve prognoos 2022 aastal

Nimetus	Eelarve 2021	Eelarve 2022*
Põhitegevuse tulud kokku (+)	75 762	0
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt	58 258	0
Põhitegevuse kulud kokku (+)	75 762	11 389
Põhitegevustulem	0	-11 389
Investeeringustegevus kokku (+/-)	0	0
Eelarve tulem	0	-11 389
Netovõlakoormus (%)	0	0

9. Kokkuvõte

Mustvee valla 2022–2025. aasta eelarvestrateegia on koostatud valla arengukavas ettenähtud eesmärkide saavutamiseks koos ajalise tegevuskava ja võimaliku finantsplaaniga. Eelarvestrateegia on koostatud kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse nõuete alusel. Eelarvestrateegias on esitatud ülevaade riigi majanduskeskkonnast, sotsiaalmajanduslikust olukorrast vallas, makromajanduslikest prognoosidest, Mustvee valla arengusuundadest ja finantsprognoosidest.